

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.041/2021/7.

A felperes:

felperes neve (felperes címe.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Keresztes Amália ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes neve (alperes székhelye.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bernschütz Sándor ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Közyűlési határozat hatályon kívül helyezése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 4.P.20.736/2020/16.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 4.P.20.736/2020/17.

Alperes, 4.P.20.736/2020/20.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperesnek járó elsőfokú eljárási költség összegét 611.000,- (Hatszáztizenegyezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 120.000,- (Egyszázhuszezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes az alperesi vadásztársaság tagja, egyúttal földtulajdonnal rendelkezik az alperes által haszonbérlet vadászterületen. Az alperes hatályos Alapszabályának 13/a. pontja szerint a tagsági viszony kizárással szűnik meg. A kizárás – a

14. pont alapján – csak jogerős fegyelmi határozattal, a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott eljárás lefolytatását követően rendelhető el. A fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi eljárás részletes szabályait, illetve az első- és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőségeket és annak szabályait a létesítő okirat 17. pontja szerint a vadásztársaság közgyűlése által elfogadott fegyelmi szabályzat állapítja meg. A tagkizárás elleni fellebbezés esetén a közgyűlés dönt a tag kizárásáról, továbbá a Fegyelmi Szabályzatban biztosított fegyelmi jog gyakorlása is közgyűlési hatáskörbe tartozik (24/h. pont). A Fegyelmi Bizottság feladata a fegyelmi eljárások lefolytatása, a fegyelmi határozatok meghozatala. Hatáskörére és eljárására a közgyűlés által elfogadott Fegyelmi Szabályzatban foglaltak az irányadók (43. pont).

[2] Az alperes Fegyelmi Szabályzata szerint a fegyelmi eljárást a fegyelmi jogkör gyakorlója a tudomásszerzéstől számított 3 hónapon belül rendelheti el. Kimondja ugyanakkor, hogy az elkövetéstől számított 6 hónapon belül a fegyelmi vétség elévül.

[3] A felperes 2019. március 16-án tartott alperesi közgyűlésen felszólalt, hogy a tulajdonában álló szántó művelési ágú területen 4 db magasles van, melyből kettőt maga kíván használni. A közgyűlés a javaslatot elutasította az Alapszabály rendelkezéseire hivatkozással amiatt, hogy magánles és magánszóró nem lehetséges. A közgyűlésen felvett jegyzőkönyv szerint ezt követően a felperes megtiltotta a területén a vadászati tevékenységet.

[4] A felperes 2019. május 2-án a közgyűlési jegyzőkönyv kijavítását kérte, mivel az valótlanul tartalmazza a vadászati tevékenység megtiltását, kizárólag a vadászlesek elszállítását kérte. Az alperes a kérelemre nem reagált.

[5] A felperes tagja és titkárként vezető tisztséget tölt be a 2017. augusztus 10-én alapított és 2018. március 9-én nyilvántartásba vett területrészt neve Vadásztársaságnak, melynek haszonbérleti szerződése vadászati jog vonatkozásában nincs, vadászterülettel nem rendelkezik.

[6] Ilyen előzmények után az alperesi vadásztársaság elnöke, mint a fegyelmi jogkör gyakorlója 2019. május 21-én kelt levelével tájékoztatta a felperest vele szemben fegyelmi eljárás megindításáról az Alapszabály 17. pontja, valamint a Fegyelmi Szabályzat 3. pontja szerinti, vadászattal és a vadásztársasággal kapcsolatos szabálysértés elkövetésének alapos gyanúja miatt. Eszerint ellenérdekelt vadásztársaság alapításában vett részt, valamint a közgyűlésen olyan viselkedési normákat tanúsít, mely etikailag elfogadhatatlan. Kijelentései (a szerződött területek vadászati jogával kapcsolatban) felvetik a szerződésszegés kérdését is.

[7] Az alperes Fegyelmi Bizottsága 2019. június 7-re tűzte ki a fegyelmi eljárásban a felperes meghallgatását, melyen a felperes nem jelent meg.

[8] Az alperes 2019. június 20-án július 26-ra közgyűlést hívott össze, ennek napirendje volt – egyebek mellett – fegyelmi ügyek megtárgyalása a Fegyelmi Bizottság határozata alapján. A közgyűlési meghívót a felperes átvette, azon nem jelent meg.

[9] Az alperes közgyűlése./...(VII.26.) számú határozattal a felperest 2019. július 26. napjától azonnali hatállyal a szervezetből kizárta a Fegyelmi Szabályzat 2. pontjába ütköző, az egyesületi élettel össze nem egyeztethető durva, kötekedő, összeférhetetlen magatartás etikai vétség, illetve az Alapszabály és a Házi Szabályzat rendelkezéseinek megsértése – a tag nem veszélyeztetheti az egyesület céljának megvalósítását előírás megszegése - miatt. A határozat indokolása felhozta a felperes 2019. március 16-án megtartott közgyűlési felszólalását a földterületén lévő vadászlesek elszállítása, valamint a vadászati tevékenység megtiltását illetően. Kiemelte, területrészt neve., a település neve Önkormányzat területén található területrészt, melyen jelenleg a alperes neve gyakorolja a vadászati jogot. A felperes tagságával megalakult területrészt neve Vadásztársaság célkitűzése az, hogy vadászterületet haszonbérletjen és azon vadászatra jogosultságot szerezzen. A

tagkizárási határozat indokolása rámutatott, a területrészt neve Vadásztársaság ellenérdekelt szervezet, létrehozására és a területen bérleti jogviszonnyal rendelkező alperes neve területének csökkentése és működésének akadályozása volt a cél, mely a jelenlegi felperesi tagsági jogviszonnyal összeegyeztethetetlen. A határozatról a felperes 2019. július 31-én szerzett tudomást.

A kereseti kérelem és alperes ellenkérelme

[10] A felperes keresetében az alperes 2-2/2019. (VII.26.) számú határozatának hatályon kívül helyezését kérte. Hivatkozva a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseire hangsúlyozta, az alperes Alapszabálya a tag kizárására vonatkozó eljárás szabályait nem tartalmazza, következésképpen pusztán a Fegyelmi Szabályzatra való utalása semmis. A fegyelmi eljárás lefolytatásával az alperes megsértette a tisztességes eljárás követelményét. Az alperesi Fegyelmi Szabályzat 1/c. pontjára hivatkozva a fegyelmi vétség elévülését állította. Kiemelte, a kizáró határozatban indokként felhozott, a területrészt neve Vadásztársaság alapítása és a titkári tisztség elfogadása 2017. augusztus 10-én, a szervezet elhatározásával történt, az egyesületet a nyilvántartó bíróság 2018. március 9-én jegyezte be. Ehhez képest a fegyelmi jogkör gyakorlójának 2019. május 21-én kelt értesítése a fegyelmi eljárás megindításáról elkészt. Hozzátette, a kizárási határozat nem jelöli meg a fegyelmi eljárás tárgyát képező sérelmezett magatartást, az általánosság szintjén említett elkövetési magatartás nem adhat alapot a tag kizárására. A terhére rótt, a vadgazdálkodási létesítményekkel kapcsolatos megnyilvánulása pedig nem alkalmas a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló, „durva, kötekedő, összeférhetetlen” magatartás megállapítására. Végül megemlítette, a területrészt neve Vadásztársaság és az alperesi szervezet között nincs érdekellentét.

[11] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, az alperes 2019. március 16-án tartott közgyűlésen szerzett tudomást a területrészt neve Vadásztársaság alapításáról és tevékenységéről, ezért a felperessel szemben lefolytatott fegyelmi eljárás kezdeményezésére határidőben került sor. Kifejtette, a felperes vadászlesek elszállításával kapcsolatos kérése a Házi Szabályzatba ütközik. A vadásztársaság a vadászati haszonbérlet keretében szerződéses jogviszony alapján használja vadászati célokra a felperes földterületét, a vadászlesek elszállítása ezért szerződésszegő magatartásként értékelhető. Kijelentette, a 2019. március 16-án felvett közgyűlési jegyzőkönyv az elhangzottakat hitelesen tartalmazza, ezért a felperes kijavítás iránti kérelme megalapozatlan volt. Bírói gyakorlatra hivatkozva kifejtette, az alperest az Alapszabály részletesebb szabályozása hiányában, mint önkormányzattal rendelkező demokratikus szervezetet megilleti az a jog, hogy meghatározza, mit tart a tagsággal összeegyeztethetetlen magatartásnak.

Az elsőfokú ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes 2-2/2019. (VII.26.) számú tagkizárási határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest 361.000,- forint perköltség megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában a Ptk. 3:70. § (1) és (4) bekezdéseire hivatkozással kifejtette, a jogszabályt módosító rendelkezés alapján a jövőben a tag kizárását lefolytató szervezetet is az Alapszabályban kell meghatározni. Az egyesület csak az Alapszabályban dönthet abban a kérdésben, hogy egyáltalán alkalmaz-e kizárást, az eljárás szabályait, így a kizárást megalapozó tagi magatartásokat is csak az Alapszabályban határozhatja meg. Az alperes Alapszabálya a tagkizárást tényét, valamint a fegyelmi jogok gyakorlására kijelölt szervet rögzíti. Ennél bővebben a kizárást nem rendezi, így a tisztességes eljárást biztosító szabályok abból hiányoznak, csupán utal a 17. és 43. pontja a fegyelmi eljárás részletes

szabályainak rögzítéséről a Fegyelmi Szabályzatban. Mindezekből a bíróság azt a következtetést vonta le, a garanciális törvényi elvárás nem teljesült. Megjegyezte, a Fegyelmi Szabályzat az Alapszabállyal ellentétes rendelkezéseket is tartalmaz a fegyelmi jogkör gyakorlása, illetve a fegyelmi eljárás lefolytatása körében. Megállapította, a területrészt neve Vadásztársaság civil szervezetek névjegyzékébe történő bejegyzésére 2018. március 9-én került sor, az adatok közhitelesek, így elfogadta a felperes érvelését az elévülési időn túl megindított fegyelmi eljárásra nézve. Nem tulajdonított jelentőséget annak, az alperes mikor szerzett tudomást a felperes területrészt neve Vadásztársaságban betöltött tisztségéről, mivel a vadásztársaság létrehozását értékelte etikai vétségként. Kiemelte, a fegyelmi eljárás megindításáról szóló, 2019. május 21-én kelt okirat nem jelöl meg a felperessel szemben sérelmezett konkrét magatartást. Az alperes 2019. március 16-i közgyűlésén történt, a felperes vadászlesekkel kapcsolatban történt felszólalásával összefüggésben rámutatott, a bíróság részéről a perben a vizsgálat csak arra terjedhet ki, hogy az alperesi határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratban ütközik-e. Nem mérlegelte ezért, hogy a felperesi kijelentés az egyesületi élettel össze nem egyeztethető, durva, kötekedő, összeférhetetlen magatartás megnyilvánulásaként etikai vétség-e.

A fellebbezések és fellebbezési ellenkérelmek

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletének perköltséggel kapcsolatos rendelkezése ellen a felperes, érdemi részét tekintve az alperes terjesztett elő fellebbezést.

[14] A felperes jogorvoslati kérelmében a részére megítélt perköltség 611.000,- forintra való felemelését kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 369. § (1) bekezdésében jelölte meg. A Pp. 80. § és 81. §-aira hivatkozással az általa előterjesztett felszámításra hivatkozott azzal, hogy a perben az elsőfokú bíróság 5 alkalommal tartott tárgyalást, melyen a jogi képviselő személyesen megjelent.

[15] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 371. § (1) bekezdés c) pontjára alapította. Változatlanul fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját hangsúlyozta, jelen perben a bíróság a már nyilvántartásba vett Alapszabály rendelkezéseit nem bírálhatja felül. Rámutatott, az önkormányzatiság és az autonómia alapján az alperes Alapszabályában, a Fegyelmi Szabályzatban jogszabályi keretek között maga határozhatja meg a fegyelmi eljárás rendjét, a szankciókat, továbbá azt is, milyen tényállást megvalósító magatartást minősít fegyelmi vétségnek. Elismerte, a területrészt neve Vadásztársaság kapcsán a fegyelmi vétség elkövetésének napja az a nap, amikor a szervezetet, és így a felperes tisztségét is nyilvántartásba vették, vagyis 2018. március 9-e. Ettől kezdve azonban folyamatosan fennálló fegyelmi helyzetről van szó, vagyis a Fegyelmi Szabályzat 1.c. pontja szerinti „elkövetés” nem egy adott időponthoz, hanem folyamatában, jelenleg is fennáll. Ebben az aspektusban jelentősége van annak, hogy az alperes fegyelmi jogkör gyakorlója erről mikor szerzett tudomást, mikor értékelte ezt a magatartást az Alapszabály, illetve más szabályzat rendelkezéseivel ellentétesnek. Továbbra is állította, a területrészt neve Vadásztársaság és az alperes között érdekellentét van, mert a területrészt neve Vadásztársaság alapító okirata szerint célja az, hogy az alperesi vadásztársaság vadászterületére haszonbérlet keretében vadászati jogosultságot szerezzen.

[16] A peres felek fellebbezési ellenkérelmükben – fellebbezéseikkel nem érintett részében – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

Az ítéletábla döntésének indokai

[17] A felperes fellebbezése alapos, az alperesi fellebbezés alaptalan.

[18] A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A felszámítás egy sajátos perbeli nyilatkozat, amellyel a fél a perköltsége megtérítését kéri. A bíróság csak annak a költségnek a viseléséről dönthet, amelyet a fél felszámított. A felperes az általa előterjesztett költségjegyzék szerint a keresetlevél szerkesztésével és benyújtásával 200.000,- forintot, tárgyaláson való képviselettel tárgyalásonként 50.000,- forintot és 25.000,- forint útiköltséget számított fel, emellett a perindítással 36.000,- forint illetéket rótt le. Az elsőfokú bíróság 2020. február 5-én, július 6-án, szeptember 21-én, október 26-án és november 30-án tartott tárgyalást a felperes jogi képviselőjének jelenlétében, aki város 1 neve utazott város 2 neve. Az elsőfokú bíróság ítéletében – annak ellenére, hogy a tárgyaláson való megjelenését is számításba vette – a felszámítottnál alacsonyabb összegben állapította meg a felperesnek járó perköltség összegét, ennek indokát azonban nem adta.

[19] A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra alaposnak találta a perköltség felemelésére irányuló felperesi fellebbezést.

[20] A Ptk. 3:35. §-a szerint a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapító jogok gyakorlója, a jogi személy vezető tisztségviselője és a felügyelőbizottsági tagja kérheti a bíróságtól a tagok vagy az alapítók és a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik.

[21] A felperes keresetében az alperesi szervezetből való tagi kizárását sérelmezte. Mindenekelőtt arra hivatkozott, az alperes alapszabálya jogszabályba ütközik.

[22] Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. CLXXV. tv. (Ectv.) 1. § (1) bekezdése alapján a vadásztársaság szervezeti formája egyesület, következésképpen a működése körében a Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályai az irányadók.

[23] Az egyesületek belső autonómiájából következően saját maguk döntenek a jogszabályi keretek között belső szabályzataik részletes szabályairól. Ha ezek között ellentmondás van, azt magának az egyesületnek kell kiküszöbölnie. A Ptk. 3:35. §-ának figyelembevételével az alperesi határozat akkor helyezhető hatályon kívül, ha az jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik. A Ptk. 3:70. § (1) bekezdése szerint a tagnak jogszabályt, az egyesület alapszabályát vagy közgyűlés határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartása esetén a taggal szemben kizárási eljárás folytatható le, ha az alapszabály a kizárást lefolytató szervet és a tisztességes eljárást biztosító szabályokat meghatározta. A Ptk. – a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. tv. 33. §-ával módosított és 2017. január 1-én hatályba lépő – 3:70. § (4) bekezdése szerint semmis az alapszabály olyan rendelkezése, amely az (1)-(3) bekezdésben foglalt szabályoktól eltér. Ugyanezen törvény 35. § (1) bekezdése szerint a Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptké.) 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „A Ptk. hatályba lépésekor nyilvántartásba bejegyzett, illetve a 9. § (1) bekezdés szerint bejegyzés alatt álló egyesület és alapítvány a 2017. január 1-ét követő első létesítő okirat módosítással együtt köteles a létesítő okiratának mindazon rendelkezését felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak. A 36. § szerint a 35. §-szal megállapított módosított rendelkezéseket arra az egyesületre és alapítványra kell alkalmazni, amely 2017. január 1-ig jogerősen még nem tett eleget a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. tv. hatályba lépését megelőző napon hatályos 11. §-ban foglalt létesítő okirat módosítási kötelezettségének, ideértve azt az esetet is, ha 2017. január 1. napján a Ptké. 11. §

(4) bekezdés szerinti változásbejegyzési kérelme még nem került benyújtásra. Mindezen rendelkezések egybevetéséből az következik, az alperesnek 2017. január 1. napját követő létesítő okirata módosítását a Ptk. 2017. január 1. napjától hatályos rendelkezéseinek megfelelően kellett előterjesztenie. Kétségtelen, az alperesi egyesület nyilvántartását vezető Szegedi Törvényszék 2017. június 26-án kelt 8.Pk.60..../.../.. számú végzésével elrendelte a 2017. június 10-én kelt módosított alapszabály bejegyzését. Ennek 17. pontja szerint a fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint a fegyelmi eljárás részletes szabályait, illetve az első- és másodfokú fegyelmi szerveket, a jogorvoslati lehetőséget és annak szabályait a vadásztársaság közgyűlése által elfogadott fegyelmi szabályzat állapítja meg. Az alapszabály ugyanakkor ezen túl nem tartalmazza a Ptk. 3:70. § (1) bekezdés előírása ellenére a tisztességes eljárást biztosító szabályokat, következésképpen a létesítő okiratnak a fegyelmi szabályzatra való utalása a taggal szemben folytatott fegyelmi eljárásra nézve semmis. Az a tény, hogy az alperes jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget, a 2017. január 1. napját követő létesítő okirat módosítása nem felel meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, nem értékelhető a tag terhére. Az egyesületet az sem mentesíti a jogszabályi kötelezettség alól, hogy a nyilvántartást vezető bíróság a hiányos létesítő okiratot bejegyezte. Itt utal az ítéltábla arra, az egyesület autonómiájából fakadó módon a bíróságoknak nem lehet feladata a szervezet működésére irányadó létesítő okirata, illetve egyéb szabályzata hiányainak feloldása, azt magának az egyesületnek kell megtennie a létesítő okirat jogszabály szerinti megváltoztatásával, hiszen az csak az egyesület legfőbb szervének döntésével lehetséges, ezt a bíróságok nem vehetik át és nem pótolhatják. Azzal, hogy az alperes alapszabálya nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, a felperessel szemben folytatott fegyelmi eljárás jogszabályba ütközött, ezért a tagkizárást kimondó közgyűlési határozat hatályon kívül helyezésének van helye. Ennek megállapítását követően az ítéltábla a határozatot érdemben már nem vizsgálta.

[24] Megjegyzi az ítéltábla, az alperes által felhozott bírói gyakorlat jelen ügyben nem alkalmazható. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) – helyesen - BH2012. 128 számú eseti döntése szerint a felperesi tag egy olyan szervezetnek lett a vezetőségi tagja, amely évek óta a felperest kizáró alperesi szervezet érdekeivel ellentétes, tevékeny megnyilvánulásokat tett. Hasonló többlétegyállás a jelen perben nem állapítható meg, az alperes a területrészt neve Vadásztársaság működése kapcsán ilyen tényállítást nem tett. Az alperes által hivatkozott további döntések ugyancsak más tényállás mellett születtek.

[25] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, a perköltségre nézve részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[26] A felperes fellebbezése eredményes volt, míg az alperesi jogorvoslati kérelem alaptalan, ezért az alperes köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint viselni a felperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviselővel összefüggő költségét, melynek mértékét az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg figyelembe véve a felperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték összegét.

Szeged, 2021. március 26.

Dr. Hámori Attila s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bírósági írásmunkatárs

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró